

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 94

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 5 februarie 2026

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 395 din 18 septembrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96 alin. (1) și (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor	2–5
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.975/2025. — Ordin al ministrului finanțelor privind prospectul de emisiune a titlurilor de stat emise în vederea despăgubirii persoanelor fizice care au constituit depozite la Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. — S.A. în vederea achiziționării de autoturisme.....	6–7
ACTE ALE CAMEREI CONSULTANȚILOR FISCALI	
1. — Hotărâre privind aprobarea cuantumului taxei pentru examenul/interviul de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent în anul 2026.....	7
ACTE ALE CAMEREI AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMÂNIA	
8. — Hotărâre pentru suspendarea aplicării unor prevederi ale Hotărârii Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 35/2014 privind aprobarea cotizațiilor și taxelor pentru membrii Camerei Auditorilor Financiari din România, persoane fizice și juridice, și pentru membrii stagiați în activitatea de audit financiar	8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 415 din 24 noiembrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	9–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 395

din 18 septembrie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96 alin. (1) și (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan Laurențiu Sorescu.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96 alin. (1) și (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Liliana Gabriela Conea și Mari Mariana Conea Rosen în Dosarul nr. 11.886/3/2020 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 238D/2021.

2. La apelul nominal răspunde pentru autoarele excepției avocatul Alexandru Enăchescu, din cadrul Baroului București, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului convențional al autoarelor excepției de neconstituționalitate, care solicită admiterea acesteia, astfel cum a fost formulată. În esență, susține că dispozițiile de lege criticate încalcă prevederile art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, deoarece magistrații nu pot fi trași la răspundere civilă, fiind astfel deasupra legii. Susține că se încalcă și dispozițiile art. 21 alin. (3) și ale art. 24 alin. (1) din Constituție, deoarece doar statul poate fi acționat în judecată în mod direct, iar nu și magistratul răspunzător de eroarea judiciară, fără a exista astfel duelul probelor care duce la aflarea adevărului sub toate aspectele. Consideră că se mai încalcă și prevederile art. 56 alin. (2) din Constituție, deoarece statul plătește despăgubiri din bugetul de stat și, prin urmare, dispozițiile criticate impun o taxă cetățenilor pentru erorile judiciare săvârșite de alte persoane. De asemenea, susține că se încalcă și dispozițiile art. 57 din Constituție, privind exercitarea drepturilor și libertăților cu bună-credință. Totodată, arată că legiuitorul a prevăzut asigurarea profesională a magistraților. În final, invocă argumentele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 54 din 7 februarie 2018, precum și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea din 15 aprilie 2025, pronunțată în Cauza *Bădescu și alții împotriva României*.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În esență, arată că în dreptul public există mecanisme de răspundere diferite față de dreptul privat, sens în care invocă dispozițiile art. 52 din Constituție, potrivit cărora statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. În acest sens, invocă deciziile Curții Constituționale nr. 633 din 24 noiembrie 2005, nr. 263 din 23 aprilie 2015, nr. 45 din 30 ianuarie 2018, nr. 252 din 19 aprilie 2018 și nr. 136 din 3 martie 2021. În concluzie, magistratul nu se află în relație de

prepușenie cu statul român, iar dispozițiile criticate privind răspunderea statului pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare respectă întru totul prevederile constituționale.

5. Având cuvântul în replică, reprezentantul convențional al autoarelor excepției de neconstituționalitate susține că jurisprudența Curții Constituționale invocată de reprezentantul Ministerului Public nu înlătură argumentele aduse pentru admiterea excepției de neconstituționalitate. Astfel, susține că se îngreădește accesul liber la justiție, deoarece în procesul privind angajarea răspunderii persoana vătămată prin eroarea judiciară poate chema în judecată doar statul român, iar nu și magistratul responsabil de eroarea judiciară.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Sentința civilă nr. 1.711 din 6 noiembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 11.886/3/2020, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96 alin. (1) și (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Liliana Gabriela Conea și Mari Mariana Conea Rosen într-o cauză având ca obiect soluținarea cererii de obligare a părților — judecători — la plata, alături de statul român, de daune materiale și morale pentru repararea prejudiciului cauzat de modul de soluținare a unei acțiuni judecătorești.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarele acesteia susțin, în esență, că răspunderea exclusivă a statului pentru prejudiciile cauzate de erori judiciare este neconstituțională, întrucât, prin dispozițiile de lege criticate, magistraților li se acordă un privilegiu, și anume acela de a nu putea fi trași la răspundere directă și de a nu suporta consecințele propriilor erori comise din neștiință sau cu intenție și interes. Astfel, potrivit dispozițiilor criticate, greșelile magistraților nu pot fi sancționate decât dacă statul, prin Ministerul Finanțelor Publice, consideră că este cazul să o facă, cu avizul consultativ al Consiliului Superior al Magistraturii. Așadar, dispozițiile de lege criticate le creează magistraților o supraimunitate în comparație cu ceilalți cetățeni care își exercită profesia în România, întrucât magistrații nu pot fi chemați în judecată pentru propria lor faptă civilă delictuală, întocmai ca toate celelalte persoane obligate ca, în cazul încălcării legii, să răspundă și să acopere un prejudiciu pentru propria faptă delictuală, conform prevederilor art. 1.349 din Codul civil, iar astfel se încalcă prevederile art. 16 din Constituție. De asemenea, este neconstituțional ca, ulterior constatării erorii judiciare, statul să nu aibă obligația de a se îndrepta împotriva persoanei vinovate.

8. Cu privire la invocarea art. 24 alin. (1) din Constituție se arată că dispozițiile de lege criticate încalcă, pe de o parte, dreptul magistraților la apărare, deoarece aceștia ar trebui să aibă posibilitatea de a se apăra atât în litigiul principal (de antrenare a răspunderii statului), cât și în litigiul dintre stat și magistratul vinovat de eroarea judiciară. Pe de altă parte, se încalcă dreptul la apărare al reclamantilor din acțiunile privind antrenarea

răspunderii statului, deoarece nu există contradictorialitatea unui proces, acel „duel al probelor” care să conducă la îndeplinirea scopului unui proces, penal sau civil, și anume aflarea adevărului sub toate aspectele.

9. Referitor la invocarea art. 21 alin. (3) din Constituție, se susține că lipsa contradictorialității unui proces care ar trebui să existe direct între cei prejudiciați și cel care a produs prejudiciul încalcă dreptul la un proces echitabil, drept care conține, printre altele, și necesitatea ca părțile să își aducă în mod direct în discuție argumente, să existe un „duel” al susținerilor și al probelor. Or, în situația în care magistratul nu poate să fie parte în procesul de angajare a răspunderii pentru eroarea judiciară, principiul contradictorialității și dreptul la un proces echitabil sunt încălcate, cu consecința imposibilității aflării adevărului.

10. Se mai susține că dispozițiile de lege criticate contravin și prevederilor art. 56 din Constituție, deoarece plata despăgubirilor pentru erori judiciare din bugetul statului este incorectă, întrucât cetățenii achită taxe și impozite pentru a li se asigura un climat necesar de siguranță publică, de apărare, de sănătate, dar și pentru un sistem judiciar corect, cu judecători bine pregătiți, iar plata unor despăgubiri pentru erori judiciare din culpa personală a magistratului nu este în niciun caz cheltuială de interes public. Contrar prevederilor art. 56 alin. (3) din Constituție, nu este creat și nu există vreun fond special sau vreo altă taxă specială care să acopere despăgubirile datorate de stat pentru eroarea judiciară, ci aceste despăgubiri se achită de stat din bugetul general, adică din toate contribuțiile cetățenilor. Astfel, dispozițiile de lege criticate — care prevăd că numai statul răspunde pentru erorile judiciare, iar nu și magistratul în mod direct — instituie implicit o taxă, o contribuție nouă către toți cetățenii României.

11. De asemenea, se susține că, potrivit alin. (11) al art. 96 din Legea nr. 303/2004, s-a instituit o asigurare profesională obligatorie a magistraților, iar Consiliul Superior al Magistraturii era obligat ca, în 6 luni de la publicarea Legii nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, să o pună în aplicare. Astfel, și din acest motiv se încalcă prevederile art. 56 alin. (3) din Constituție, întrucât, în situația în care există asigurarea profesională a magistratului menită să acopere malpraxisul acestuia, atunci nu mai există rațiunea pentru care numai statul să răspundă pentru prejudiciul material creat de un magistrat.

12. În final, cu privire la încălcarea art. 57 din Constituție, se susține că cetățenii trebuie să își exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți. Or, magistrații sunt deasupra legii, întrucât cunosc faptul că nu vor fi sancționați pentru faptele lor, astfel încât încalcă, cu rea-credință, drepturile și libertățile celorlalți cetățeni, deoarece dispozițiile de lege criticate permit acest lucru.

13. **Tribunalul București — Secția a III-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă, în esență, jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume deciziile nr. 633 din 24 noiembrie 2005 și nr. 263 din 23 aprilie 2015, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la dreptul la un proces echitabil. Instanța apreciază că împrejurarea că magistrații răspund penal, civil și disciplinar numai în condițiile instituite prin Legea nr. 303/2004 nu echivalează cu încălcarea principiului egalității cetățenilor în fața legii, întrucât diferența de reglementare are o justificare obiectivă și rațională ce ține de consolidarea independenței funcționale și personale a corpului magistraților. Totodată, instanța reține că magistratul nu este exonerat de răspundere, ci răspunderea acestuia este subsidiară și intervine doar dacă sunt îndeplinite anumite condiții privind exercitarea acțiunii în regres pe care o poate exercita

statul român, în cazul în care a fost obligat ca urmare a unei erori judiciare. Referitor la critica privind încălcarea prevederilor art. 21 din Constituție, instanța reține, invocând Decizia Curții Constituționale nr. 375 din 7 iunie 2016, că reclamantele au acces la instanță, dreptul lor nefiind afectat în substanța sa, câtă vreme prin normele legale sunt prevăzute dispoziții prin care reclamantele beneficiază nu doar de o pârghie procesuală care să le garanteze repararea prejudiciului patrimonial cauzat printr-o eroare judiciară, ci și de condiții mai favorabile pentru a obține repararea prejudiciului pretins, astfel că din perspectiva lor este sau ar trebui să fie irelevant faptul că nu obțin această reparație direct de la magistrat. Se mai arată că dispozițiile de lege criticate nu încalcă art. 24 din Constituție, deoarece dreptul la un proces echitabil nu este afectat de modul în care este stabilit cadrul procesual pasiv. Magistratului nu îi sunt încălcate drepturile privind apărarea, deoarece acesta își poate exercita apărările necesare în litigiul privind acțiunea în regres exercitată de statul român, căci răspunderea sa operează doar dacă sunt îndeplinite anumite condiții, ca urmare a exercitării funcției cu rea-credință sau gravă neglijență. În final, instanța apreciază că nu se poate reține nici încălcarea art. 56 și 57 din Constituție, deoarece textul de lege criticat nu încalcă dispozițiile constituționale privind justa impunere a taxelor și impozitelor și nici exercitarea cu bună-credință a drepturilor și libertăților constituționale, nefiind nicio legătură între aceste texte constituționale și dispozițiile art. 96 din Legea nr. 303/2004.

14. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului convențional al autoarelor excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 96 alin. (1) și (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005, astfel cum au fost modificate și completate prin Legea nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 15 octombrie 2018, dispoziții care, la data sesizării Curții Constituționale, aveau următorul conținut: „(1) Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. (...)

(5) Pentru repararea prejudiciului, persoana vătămată se poate îndrepta cu acțiune numai împotriva statului, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice. Competența soluționării acțiunii civile revine tribunalului în a cărui circumscripție domiciliază reclamantul.”

18. Curtea constată că, ulterior sesizării sale, Legea nr. 303/2004 a fost abrogată integral prin Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1102 din 16 noiembrie 2022.

Chiar dacă textele criticate nu mai sunt în prezent în vigoare, având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, în baza căreia Curtea Constituțională analizează dispoziții din legi sau ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, obiectul prezentei excepții îl reprezintă dispozițiile art. 96 alin. (1) și (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

19. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în fața legii, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, art. 56 privind contribuții financiare și art. 57 privind exercitarea drepturilor și a libertăților.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile criticate fac parte din capitolul I: *Dispoziții generale* al titlului IV: *Răspunderea judecătorilor și procurorilor* din Legea nr. 303/2004 și reglementează condițiile în care se angajează răspunderea patrimonială a statului pentru prejudiciile cauzate prin erori judiciare. Art. 96 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 reprezintă o reiterare a dispozițiilor art. 52 alin. (3) din Constituție, iar art. 96 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 reprezintă temeiul legal al acțiunii împotriva statului pentru repararea prejudiciului cauzat de erori judiciare.

21. Autoarele excepției de neconstituționalitate critică aceste dispoziții de lege în principal din perspectiva imposibilității exercitării unei acțiuni directe împotriva magistratului care a comis o eroare judiciară. Cu privire la susțineri similare, Curtea s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 633 din 24 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1138 din 15 decembrie 2005, și prin Decizia nr. 263 din 23 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 din 11 iunie 2015.

22. Referitor la critica raportată la dispozițiile art. 16 din Constituție, potrivit căreia textele de lege criticate împiedică persoana interesată să se adreseze direct cu acțiune împotriva magistratului care i-a cauzat prejudicii, prin Decizia nr. 263 din 23 aprilie 2015, precitată, paragraful 18, invocând jurisprudența sa, Curtea a statuat că problema erorilor judiciare se ridică în principal sub aspectul reparațiilor pe care societatea este datoră să le acorde celui care a suferit în mod injust de pe urma lor, prevederile constituționale cuprinse în art. 52 alin. (3) consacrand principiul răspunderii obiective a statului în asemenea împrejurări. De aceea, reglementarea potrivit căreia persoana vătămată se poate îndrepta cu acțiune numai împotriva statului, iar nu împotriva magistratului care a comis eroarea judiciară, oferă posibilități mai largi în valorificarea unui eventual drept la despăgubire. Astfel, condiționarea recunoașterii dreptului la despăgubire exclusiv de săvârșirea erorii judiciare are drept consecință ușurarea sarcinii probațiunii, față de ipoteza în care, alături de eroarea judiciară, ar trebui dovedită și reaua-credință sau grava neglijență a magistratului, exigențe constituționale pentru angajarea răspunderii acestuia din urmă. Mai mult, conferirea calității de debitor al obligației de dezdăunare în exclusivitate statului este de natură să înlăture riscul creditorului de a nu-și putea valorifica creanța, fiind de principiu că statul este întotdeauna solvabil.

23. De asemenea, Curtea a reținut că obiectul acțiunii reglementate prin textul dedus controlului de constituționalitate nu îl constituie tragerea la răspundere a magistratului pentru eroarea judiciară cauzatoare de prejudiciu, ci exclusiv repararea acestuia. În plus, prevederile art. 96 alin. (8) din Legea nr. 303/2004 au reglementat posibilitatea statului de a recupera contravaloarea reparației acordate persoanei care a suferit din cauza unei erori judiciare. Astfel, după ce prejudiciul a fost acoperit în temeiul unei hotărâri definitive, statul poate formula

acțiune în regres împotriva judecătorului sau procurorului, în măsura în care respectiva eroare judiciară îi este imputabilă, fiind cauzată de exercitarea cu rea-credință sau gravă neglijență a funcției. Acestea constituie condiții pentru angajarea răspunderii magistratului față de stat, în limitele despăgubirii la care acesta din urmă a fost obligat față de victima erorii judiciare, iar nu condiții ale răspunderii directe a respectivului magistrat față de persoana prejudiciată.

24. Totodată, la paragraful 29 al Deciziei nr. 263 din 23 aprilie 2015, Curtea a reținut că, spre deosebire de faptele ilicite cauzatoare de prejudicii săvârșite de alți cetățeni (de exemplu, răspunderea medicului pentru culpa medicală) care pot fi chemați direct în judecată, pentru magistrați, Constituția, și nu legea, consacrand principiul răspunderii directe a statului, a instituit cu titlu de excepție răspunderea subsidiară a acestora.

25. În ceea ce privește susținerea potrivit căreia statul trebuie să aibă obligația de a se îndrepta împotriva magistratului vinovat de eroarea judiciară, Curtea reține că, prin Decizia nr. 45 din 30 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 5 martie 2018, paragrafele 223-230, pronunțându-se în cadrul controlului de constituționalitate *a priori* asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (devenită Legea nr. 242/2018), a constatat neconstituționalitatea soluției legislative care stabilea caracterul obligatoriu al introducerii de către stat a acțiunii în regres. Astfel, la paragraful 223 al deciziei menționate, Curtea a reținut că obligativitatea introducerii de către stat a acțiunii în regres poate duce la situații inadmisibile, în care statul va promova în mod automat acțiunea în regres ori de câte ori acoperă un prejudiciu cauzat printr-o eroare judiciară, fără a mai avea un drept de apreciere asupra faptului dacă magistratul și-a exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență, solicitând, astfel, în mod mecanic intervenția instanței judecătorești. De aceea, este necesar ca statul să beneficieze de posibilitatea de a exercita dreptul de regres în condițiile legii. La paragrafele 224 și 225 ale Deciziei nr. 45 din 30 ianuarie 2018, Curtea a reținut că statul trebuie să realizeze o primă evaluare, și nu să introducă mecanic o asemenea acțiune. Astfel, statul, prin reprezentanții săi, va trebui să formuleze acțiuni în regres numai dacă în urma evaluării realizate la nivelul acestuia se apreciază că există gravă neglijență sau rea-credință. Altfel, s-ar ajunge la translaterea acțiunii în răspundere civilă obiectivă promovată împotriva statului la acțiunea în regres promovată împotriva magistratului. Or, deși acțiunea de regres are în vedere răspunderea civilă subiectivă, caracterul obligatoriu al acțiunii statului, astfel cum aceasta este reglementată, nu lasă nicio marjă de apreciere în privința acestuia pentru a discerne dacă sunt îndeplinite criteriile prevăzute pentru angajarea răspunderii civile subiective a judecătorilor și procurorilor. Prin urmare, revine statului obligația de a realiza o procedură de filtraj în vederea formulării acțiunii în regres și de a-și prezenta dovezile/probele în legătură cu poziția personală și subiectivă avută de către magistratul respectiv în judecarea cauzei. Așadar, sarcina probei revine statului, iar prezumțiile anterioare, simple, prin natura lor, pot fi răsturnate numai ca urmare a intervenirii unei hotărâri judecătorești de soluționare a acțiunii în regres.

26. În final, la paragraful 227 al Deciziei nr. 45 din 30 ianuarie 2018, Curtea a reținut că legiuitorul trebuie să stabilească, în mod riguros, că răspunderea civilă a magistraților este angajată numai în condițiile în care și-au exercitat prerogativele funcției lor cu rea-credință sau gravă neglijență, ceea ce evidențiază că nu există o suprapunere între cele două răspunderi — a statului, respectiv a magistratului — și că răspunderea statului nu angajează, în mod implicit, răspunderea magistratului. O asemenea delimitare între cele două tipuri de răspundere se

impune tocmai pentru a evita crearea unui sentiment de temere a magistratului în a-și exercita atribuțiile sale constituționale și legale.

27. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 21 alin. (3) din Constituție, prin lipsa contradictorialității unui proces care, în opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, ar trebui să existe direct între cei prejudiciați și cel care a produs prejudiciul, Curtea reține că, analizând prevederile art. 52 alin. (3) din Constituție, prin Decizia nr. 263 din 23 aprilie 2015, paragraful 35, a constatat că o încălcare gravă a unei norme de drept de către un judecător prin care a acesta produs o eroare judiciară trebuie mai întâi constatată de o instanță națională în condițiile unui proces echitabil, ca efect al antrenării răspunderii statului, stat care, la rândul său, are posibilitatea formulării unei acțiuni în regres împotriva judecătorului, dacă se stabilește, tot în cadrul unui proces echitabil, că acesta este cel care a încălcat norma de drept cu gravă neglijență sau rea-credință.

28. Așa cum a reținut Curtea prin Decizia nr. 45 din 30 ianuarie 2018, paragrafele 220 și 221, în vederea angajării răspunderii statului pentru o eroare judiciară, aceasta trebuie să fie constatată ca atare. În cadrul acestei acțiuni se stabilește eroarea judiciară, iar, după repararea prejudiciului în această manieră, statul, potrivit Constituției, are o acțiune în regres împotriva judecătorului/procurorului, dacă acesta și-a exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență. Astfel, statul este cel care, în cadrul acțiunii în regres, trebuie să dovedească faptul că magistratul și-a exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență (Decizia Curții Constituționale nr. 80 din 16 februarie 2014, precitată, paragraful 173).

29. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să schimbe jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

30. Prin urmare, Curtea constată că art. 96 din Legea nr. 303/2004 reglementează două tipuri distincte de acțiuni civile, între părți diferite, stabilite în conformitate cu dispozițiile constituționale ale art. 52 alin. (3), fără să afecteze contradictorialitatea fiecărui proces, ca garanție a dreptului la un proces echitabil.

31. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 56 alin. (3) din Constituție, Curtea constată că această normă constituțională stabilește că orice alte prestații — cu excepția impozitelor și taxelor — sunt interzise în afara celor stabilite prin lege, în situații excepționale. Astfel, prevederea constituțională de referință instituie posibilitatea reglementării prin lege a obligației suplimentare a cetățenilor de a contribui sub orice formă, nu numai prin impozite și taxe, la cheltuielile publice generate de o situație excepțională. Or, în cauză, autoarele excepției de neconstituționalitate critică condițiile în care se angajează răspunderea patrimonială a statului pentru prejudiciile cauzate prin erori judiciare, măsură legislativă care nu echivalează cu stabilirea unei obligații fiscale, astfel că dispozițiile art. 56 alin. (3) din Constituție nu sunt incidente.

32. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la dispozițiile art. 57 din Constituție, Curtea reține că aceste norme constituționale statuează că cetățenii și apatrizii trebuie să își exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți. Or, normele criticate reglementează angajarea răspunderii statului pentru prejudiciile cauzate prin erori judiciare, acesta având o acțiune în regres împotriva judecătorului/procurorului care și-a exercitat funcția cu rea-credință, ceea ce reprezintă o transpunere la nivel infraconstituțional a principiului exercitării drepturilor și libertăților constituționale cu bună-credință.

33. În final, cu privire la invocarea în ședința publică de către reprezentantul convențional al autoarelor excepției de neconstituționalitate a Hotărârii din 15 aprilie 2025, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Bădescu și alții împotriva României*, Curtea reține că aceasta nu are incidență în cauza de față, deoarece privește lipsa de previzibilitate a legii penale invocată de reclamante (judecătore) care au fost condamnate pentru abuz în serviciu, speța vizând, așadar, răspunderea penală a judecătorilor, iar nu răspunderea civilă a acestora.

34. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Liliana Gabriela Conea și Mari Mariana Conea Rosen în Dosarul nr. 11.886/3/2020 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și constată că dispozițiile art. 96 alin. (1) și (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a III-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 18 septembrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

**privind prospectul de emisiune a titlurilor de stat
emise în vederea despăgubirii persoanelor fizice
care au constituit depozite la Casa de Economii
și Consemnațiuni C.E.C. — S.A.
în vederea achiziționării de autoturisme**

În temeiul:

— art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, și al Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2007, cu modificările și completările ulterioare;

— Legii nr. 9/2014 pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 156/2007 privind despăgubirea persoanelor fizice care au constituit depozite la Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. — S.A. în vederea achiziționării de autoturisme;

— Hotărârii Guvernului nr. 392/2014 privind aprobarea elementelor tehnice și modalitatea de stabilire a despăgubirilor pentru persoanele fizice care au constituit depozite la Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. — S.A. în vederea achiziționării de autoturisme, precum și pentru punerea în executare a hotărârilor judecătorești, cu completările ulterioare;

— Convenției nr. 898.700/2025, încheiată între Ministerul Finanțelor și B.R.D. — Groupe Société Générale — S.A.,

ministrul finanțelor emite următorul ordin:

Art. 1. — În vederea despăgubirii persoanelor fizice care au constituit depozite la Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. — S.A. în vederea achiziționării de autoturisme se aprobă prospectul de emisiune a titlurilor de stat seria BRD 2026/1 emise pe numele B.R.D. — Groupe Société Générale — S.A., în valoare nominală totală de 250.951,59 lei, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția generală de management al datoriei publice și fluxurilor de trezorerie va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul finanțelor,
Florin-Alexandru Zaharia,
secretar de stat

PROSPECT DE EMISIUNE
a titlurilor de stat
seria BRD 2026/1

1. În vederea despăgubirii persoanelor fizice care au constituit depozite la Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. — S.A. în vederea achiziționării de autoturisme, Ministerul Finanțelor va lansa o emisiune de titluri de stat pe numele B.R.D. — Groupe Société Générale — S.A., care se identifică prin seria BRD 2026/1.

2. Titlurile de stat se emit în formă dematerializată.

3. Titlurile de stat sunt denominate în lei, sunt nepurtătoare de dobândă, nenegociabile și au scadența în data de 23 martie 2026.

4. Data emisiunii este 23 februarie 2026.

5. Valoarea nominală totală a emisiunii titlurilor de stat este 250.951,59 lei, fiind compusă din:

a) 208.475,55 lei, reprezentând valoarea totală a despăgubirii calculată cu raportare la perioada cuprinsă între data de 1 ianuarie 1990 până la data de 31 decembrie 2013, pentru sumele de bani depuse de 8 deponenți la Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. — S.A. înainte de data de 1 ianuarie 1990 și ulterior transferate la BRD;

b) 42.476,04 lei, reprezentând valoarea totală a despăgubirii calculată cu raportare la perioada cuprinsă între data efectuării depunerii până la data de 31 decembrie 2013, pentru sumele de bani depuse de 2 deponenți la Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. — S.A. între 1 ianuarie 1990 și 15 februarie 1992 și ulterior transferate la BRD.

6. Emisiunea este formată dintr-un număr de 10 titluri de stat, iar valoarea nominală individuală a fiecărui titlu de stat este egală cu valoarea individuală a despăgubirii.

7. Valoarea nominală individuală a fiecărui titlu de stat este, potrivit prevederilor art. 2 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 392/2014 privind aprobarea elementelor tehnice și modalitatea de stabilire a despăgubirilor pentru persoanele fizice care au constituit depozite la Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. — S.A. în vederea achiziționării de autoturisme, precum și pentru punerea în executare a hotărârilor judecătorești, cu completările ulterioare, egală cu valoarea individuală a despăgubirii determinată potrivit prevederilor art. 2 alin. (3) lit. a) și b) din aceeași hotărâre, calculată de B.R.D. — Groupe Société Générale — S.A. pe numele fiecărui deponent.

8. Răscumpărarea titlurilor de stat se efectuează la data scadenței, respectiv la data de 23 martie 2026, prin creditarea contului B.R.D. — Groupe Société Générale — S.A. cu suma reprezentând valoarea nominală totală a emisiunii.

9. Plata la scadența a valorii nominale totale a titlurilor de stat se efectuează de către Ministerul Finanțelor prin ordin de plată pe numele B.R.D. — Groupe Société Générale — S.A. Centrala, CUI/CIF RO361579, cont IBAN RO29BRDE421DD01157954210.

10. Dacă data la care trebuie efectuată una dintre plățile aferente serviciului datoriei publice este o zi de sărbătoare sau o zi nelucrătoare, plata va fi efectuată în prima zi lucrătoare după data scadenței plății, dacă în acordul/contractul/convenția de împrumut sau în prospectul de emisiune pentru titlurile de stat nu se prevede altfel, fără obligarea la dobânzi penalizatoare.

ACTE ALE CAMEREI CONSULTANȚILOR FISCALI

CAMERA CONSULTANȚILOR FISCALI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea cuantumului taxei pentru examenul/interviul de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent în anul 2026

În baza prevederilor art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 71/2001 privind organizarea și exercitarea activității de consultanță fiscală, aprobată cu modificări prin Legea nr. 198/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 37 alin. (1) lit. g) din Regulamentul de organizare și funcționare al Camerei Consultanților Fiscali, aprobat prin Hotărârea Consiliului superior al Camerei Consultanților Fiscali nr. 3/2022, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul superior al Camerei Consultanților Fiscali, întrunit în ședința din 28 ianuarie 2026, h o t ă r ă ș t e:

Art. 1. — În anul 2026, cuantumul taxei pentru examenul de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent, precum și cuantumul taxei pentru interviu — în cazurile prevăzute de lege — sunt în valoare de 600 lei.

Art. 2. — Plata taxei se poate face în contul Camerei Consultanților Fiscali (C.I.F. 18677087) deschis la Banca Transilvania — IBAN RO36BTRL04101202D58602XX, precum

și în numerar sau cu cardul la sediul Camerei Consultanților Fiscali din municipiul București, str. Alexandru Constantinescu nr. 61, sectorul 1.

Art. 3. — Direcția de servicii pentru membri și Direcția de servicii interne vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

Art. 4. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Camerei Consultanților Fiscali,
Dan Manolescu

București, 2 februarie 2026.
Nr. 1.

ACTE ALE CAMEREI AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMÂNIA

CAMERA AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMÂNIA

HOTĂRÂRE

**pentru suspendarea aplicării unor prevederi
ale Hotărârii Consiliului Camerei Auditorilor Financiari
din România nr. 35/2014 privind aprobarea cotizațiilor
și taxelor pentru membrii Camerei Auditorilor Financiari
din România, persoane fizice și juridice,
și pentru membrii stagiați în activitatea de audit financiar**

În temeiul:

— art. 1, art. 5 alin. (2) și al art. 6 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 2 alin. (3) și (4), art. 13 alin. (3) lit. k), art. 15 alin. (1)-(4), art. 46 alin. (1) lit. b) și c) și alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin Hotărârea Conferinței Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 2/2018, cu modificările ulterioare;

— art. 7 și 8 din Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 118/2023 privind modalitatea de adoptare a hotărârilor Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România,

având în vedere necesitatea adaptării la contextul economic și social actual, precum și oportunitatea de a facilita implementarea unor măsuri tranzitorii,

luând în considerare Procesul-verbal nr. 413 din data de 4.02.2026 privind votul valabil exprimat de către membrii Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România,

Consiliul Camerei Auditorilor Financiari din România adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — La Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 35/2014 privind aprobarea cotizațiilor și taxelor pentru membrii Camerei Auditorilor Financiari din România, persoane fizice și juridice, și pentru membrii stagiați în activitatea de audit financiar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 15 mai 2014, cu modificările și completările ulterioare, pentru veniturile obținute în anul 2025, se suspendă aplicarea următoarelor prevederi:

1. la articolul 5 alineatul (4), teza „și vor datora cotizație variabilă către Cameră”;

2. la articolul 5 alineatul (41), teza „și vor datora cotizație variabilă către Cameră”.

Art. II. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Camerei Auditorilor Financiari din România,
Adrian Popescu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 415

din 24 noiembrie 2025

Dosar nr. 1.449/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Beatrice Ioana Nestor	— pentru președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Maricel Nechita	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Glodeanu	— judecător la Secția I civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Cristinel Grosu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Pohrib	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Berbaru	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilian-Constantin Meiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alexandru Răzvan George Popescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este legal constituit, conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena-Mădălina Ivănescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 7.468/99/2019.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, iar părțile nu au depus puncte de vedere cu privire la chestiunea de drept; au fost comunicate opinii de către specialiști.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Prin Încheierea din 20 martie 2025 pronunțată în Dosarul nr. 7.468/99/2019, Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, cu privire la următoarele chestiuni de drept:

În interpretarea art. 115 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, perioada de repaus de 24 de ore reprezintă un repaus zilnic, derogatoriu de la durata repausului zilnic reglementat prin art. 135 din Codul muncii, și, în cazul ultimei ture din săptămâna de lucru, se cumulează cu repausul săptămânal prevăzut de art. 137 din Codul muncii sau este o prevedere autonomă și se aplică în concret doar între două ture succesive de lucru?

În interpretarea art. 137 alin. (5) din Codul muncii, compensația pentru munca desfășurată în zile de repaus săptămânal, egală cu dublul compensațiilor aferente sporului pentru munca suplimentară, se cuvine salariului chiar dacă munca prestată în zile de repaus săptămânal nu este în afara duratei normale a timpului de muncă?

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 2 iulie 2025 cu nr. 1.449/1/2025, termenul de judecată fiind stabilit la 24 noiembrie 2025.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

9. *Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 53/2003 sau Codul muncii)*

„Art. 115. — (...) (2) Durata zilnică a timpului de muncă de 12 ore va fi urmată de o perioadă de repaus de 24 de ore.”

„Art. 135. — (1) Salariații au dreptul între două zile de muncă la un repaus care nu poate fi mai mic de 12 ore consecutive.

(2) Prin excepție, în cazul muncii în schimburi, acest repaus nu poate fi mai mic de 8 ore între schimburi.”

„Art. 137. — (1) Repausul săptămânal este de 48 de ore consecutive, de regulă sâmbăta și duminica. (...)

(4) În situații de excepție zilele de repaus săptămânal sunt acordate cumulat, după o perioadă de activitate continuă ce nu poate depăși 14 zile calendaristice, cu autorizarea inspectoratului teritorial de muncă și cu acordul sindicatului sau, după caz, al reprezentanților salariaților.

(5) Salariații al căror repaus săptămânal se acordă în condițiile alin. (4) au dreptul la dublul compensațiilor cuvenite potrivit art. 123 alin. (2)”.

Alte norme de drept relevante

Codul muncii

„Art. 113. — (1) Repartizarea timpului de muncă în cadrul săptămânii este, de regulă, uniformă, de 8 ore pe zi timp de 5 zile, cu două zile de repaus.

(2) În funcție de specificul unității sau al muncii prestate, se poate opta și pentru o repartizare inegală a timpului de muncă, cu respectarea duratei normale a timpului de muncă de 40 de ore pe săptămână.”

„Art. 120. — (1) Munca prestată în afara duratei normale a timpului de muncă săptămânal, prevăzută la art. 112, este considerată muncă suplimentară. (...)

Art. 121. — (1) La solicitarea angajatorului salariații pot efectua muncă suplimentară, cu respectarea prevederilor art. 114 sau 115, după caz. (...)”

„Art. 123. — (1) În cazul în care compensarea prin ore libere plătite nu este posibilă în termenul prevăzut de art. 122 alin. (1) în luna următoare, munca suplimentară va fi plătită salariatului prin adăugarea unui spor la salariu corespunzător duratei acesteia.

(2) Sporul pentru munca suplimentară, acordat în condițiile prevăzute la alin. (1), se stabilește prin negociere, în cadrul contractului colectiv de muncă sau, după caz, al contractului individual de muncă, și nu poate fi mai mic de 75% din salariul de bază.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia au fost invocate chestiunile de drept

10. Prin *cererea de chemare în judecată* înregistrată pe rolul Tribunalului Iași — Secția I civilă, reclamantul Sindicatul Mișcarea Feroviară (*Sindicatul*), în numele și pentru membrul de sindicat AB, a solicitat, prin cel de-al cincilea capăt al cererii de chemare în judecată, obligarea angajatorului Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” — S.A. București — Sucursala Regională de Transport Feroviar de Călători Iași („CFR Călători — SA”) la plata dublului compensațiilor, conform art. 137 din Codul muncii, respectiv a sporului de ore suplimentare de 200% aferent orelor de muncă desfășurată cu nerespectarea repausului săptămânal, precizând că în ultimii 3 ani (3.12.2016-3.12.2019) a prestat activitatea continuă de 1.200 de ore (40 de ore pe lună) care ar trebui să fie plătite cu 200% din salariul de bază.

11. În motivarea acestui capăt de cerere, reclamantul a arătat că prin acordarea după ultima tură de lucru cu durată de 12 ore doar a unui repaus de 48 de ore consecutive, din care 24 de ore reprezintă repausul zilnic subsecvent ultimei ture de lucru, prevăzut de art. 115 alin. (2) din Codul muncii, și doar restul de 24 de ore reprezintă repausul săptămânal, a suferit nerespectarea permanentă și perpetuă a dreptului la repaus săptămânal de 48 de ore consecutive, prevăzut de art. 137 alin. (1)

din Codul muncii, astfel că este îndreptățit la acordarea compensațiilor prevăzute de alin. (5) al aceluiași text legal.

12. Pârâta a depus *întâmpinare*, prin care, pe fond, a solicitat respingerea acțiunii.

13. Prin *întâmpinare* și precizările depuse ulterior, pârâta a arătat că reclamantul a beneficiat de repaus săptămânal, însă în alte zile decât sâmbăta și duminica; în activitatea reclamantului nu au existat intervale de lucru continuu, nefiind incident art. 137 alin. (5) din Codul muncii; Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru („Directiva 2003/88/CE”) permite derogări de la durata repausului în cazul lucrătorilor din anumite domenii, precum cel feroviar; a fost respectat dreptul la repaus prin acordarea în succesiune, după prima tură de 12 ore, a unui repaus zilnic de 24 de ore și, după a doua tură de 12 ore, a unui repaus de 48 de ore, rotație reluată succesiv; această cadență a turelor de lucru și a repausurilor este necesară pentru a asigura efectuarea normei de muncă lunare de către angajații mecanici de tren.

14. Prin *Sentința civilă nr. 751/2024 din 16 aprilie 2024*, Tribunalul Iași — Secția I civilă a dispus, cu privire la cel de-al cincilea capăt al cererii de chemare în judecată, obligarea pârâtei să îi achite reclamantului sporul de ore suplimentare de 200% aferent orelor de muncă desfășurată cu nerespectarea repausului săptămânal, în perioada 3.12.2016-3.12.2019, conform evidențelor existente la nivelul angajatorului.

15. Pentru a hotărî astfel, Tribunalul Iași a reținut aplicabilitatea prevederilor art. 112 alin. (1), art. 113, 115, 137 și art. 123 alin. (2) din Codul muncii.

16. În fapt, a constatat că durata timpului de lucru, pentru munca desfășurată de reclamant, este de 40 de ore pe săptămână, repartizarea timpului de lucru realizându-se în ture, inegal. Regimul de muncă este de 12 ore de serviciu urmate de 24 de ore de repaus. Această repartizare a timpului de muncă este în concordanță cu prevederile art. 113 alin. (2) din Codul muncii, precum și cu prevederile art. 115 din Codul muncii.

17. În aplicarea dispozițiilor art. 114 alin. (4) din Codul muncii, prin contractele colective de muncă încheiate la nivelul unității pârâte în perioada de referință (2016-2019) (*CCM*) s-a prevăzut, la art. 42 alin. (8) teza a V-a, faptul că durata timpului de muncă, ce include și orele suplimentare, poate fi prelungită peste 48 de ore pe săptămână, cu condiția ca media orelor de muncă, calculată pe o perioadă de referință de 6 luni calendaristice, să nu depășească 48 de ore pe săptămână.

18. În ceea ce privește acordarea repausului zilnic și săptămânal, potrivit art. 44 alin. (1) din contractele colective de muncă încheiate în perioada de referință 2016-2019, s-a stipulat că repausul săptămânal este, de regulă, sâmbăta și duminica, iar în situații de excepție zilele de repaus săptămânal sunt acordate cumulat, după o perioadă de activitate continuă ce nu poate depăși 14 zile calendaristice, cu autorizarea inspectoratului teritorial de muncă și cu acordul sindicatului, prevederile fiind în concordanță cu dispozițiile art. 137 alin. (1) și (4) din Codul muncii. Totodată, art. 44 alin. (3) din contractele colective de muncă prevede că timpul liber între două ture de lucru este de cel puțin 24 de ore consecutive, cuprinse între sfârșitul programului de lucru al unei ture și începutul programului de lucru al turei următoare, cu respectarea exigențelor impuse de dispozițiile art. 115 alin. (2) din Codul muncii.

19. Din probele administrate, tribunalul a constatat că reclamantul nu a beneficiat întotdeauna de repausul săptămânal de 48 de ore consecutive.

20. Împotriva încheierii de şedinţă din 6.12.2023 şi a sentinţei civile sus-menţionate, a declarat *apel* pârâta CFR Călători — S.A., solicitând admiterea căii de atac şi schimbarea în parte a hotărârii apelate.

21. În ceea ce priveşte obligarea „la plata cumulată a sporului pentru ore suplimentare şi a sporului pentru zile festive, pentru orele suplimentare prestate în zilele de sâmbătă, duminică şi sărbători legale cu depăşirea normei lunare şi necompensate cu timp liber corespunzător, astfel cum rezultă din pontaje pentru perioada 3.12.2016-3.12.2019”, precum şi a „sporului de ore suplimentare de 200%, aferent orelor de muncă desfăşurate cu nerespectarea repausului săptămânal, în perioada 3.12.2016-3.12.2019”, raportat şi la considerentele instanţei de fond, având în vedere şi dispoziţiile art. 120 alin. (1), art. 122 alin. (1), art. 123 alin. (1), art. 137 din Codul muncii, art. 42 pct. 8, art. 44 alin. (2) şi ale art. 24 din CCM/Acorduri privind repausul săptămânal, apelanta a susţinut că din interpretarea coroborată a dispoziţiilor anterior enunţate rezultă că repausul săptămânal este de 48 de ore consecutive, de regulă sâmbăta şi duminica, iar, în cazul în care repausul în zilele de sâmbătă şi duminică ar prejudicia interesul public sau desfăşurarea normală a activităţii, acesta poate fi acordat şi în alte zile stabilite prin contractele colective de muncă încheiate la nivel de unitate. În această situaţie, salariaţii vor beneficia de un spor la salariu stabilit prin contractul colectiv de muncă sau, după caz, prin contractul individual de muncă.

22. Pentru orele lucrate în zilele de sâmbătă şi duminică, reclamantul nu poate beneficia atât de sporul pentru munca suplimentară, reglementat de CCM ori de Codul muncii, cât şi de sporul pentru lucrul în zilele de repaus săptămânal.

23. Intimatul a depus *întâmpinare la apel*, solicitând respingerea căii de atac, menţinerea soluţiei instanţei de fond şi obligarea la plata cheltuielilor de judecată din apel, invocând, printre altele, practica Curţii de Justiţie a Uniunii Europene (CJUE), respectiv *Hotărârea din 2 martie 2023*, pronunţată în Cauza C-477/2021, *IH împotriva MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt.* (*Hotărârea CJUE din 2 martie 2023*), prin care Curtea a arătat că perioadele de repaus zilnic şi săptămânal constituie două drepturi distincte care urmăresc obiective diferite. Se susţine că decizia CJUE sus-menţionată înlătură tocmai argumentaţia pârâtei, care a considerat că repausul zilnic este integrat în repausul săptămânal.

IV. Motivele reţinute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

24. Prin Încheierea de şedinţă din 20 martie 2025, instanţa de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condiţiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, respectiv:

a) există o cauză aflată în curs de judecată pe rolul Curţii de Apel Iaşi, ce judecă în ultimă instanţă, în conformitate cu prevederile art. 96 pct. 2, art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă şi ale art. 214 din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările ulterioare (*Legea nr. 62/2011*);

b) soluţionarea apelului depinde de modalitatea de interpretare şi aplicare a prevederilor art. 115 alin. (2) raportate la cele ale art. 113, 135 şi 137 din Codul muncii. În dosarul de apel în cadrul căruia a fost formulată sesizarea, pentru a analiza în drept soluţia dată de prima instanţă asupra pretenţiilor băneşti ale reclamantului, justificate prin pretinsa neacordare integrală a repausului săptămânal şi întemeiate pe art. 137 alin. (4) şi (5) din Codul muncii, se impune interpretarea art. 115 alin. (2) raportat la art. 135 coroborat cu art. 137 din Codul muncii, respectiv identificarea duratei repausului subsecvent ultimei ture

de lucru din săptămână (tura care precedă repausul săptămânal), convenit în cazul lucrătorilor cu program inegal care lucrează în ture de 12 ore. Totodată, în privinţa nivelului compensaţiilor la care ar fi îndreptăţit salariatul, soluţionarea apelului depinde de interpretarea art. 137 alin. (4) şi (5) din Codul muncii, în sensul de a se stabili dacă se cuvine salariatului compensaţia pentru munca desfăşurată în intervale în care ar fi trebuit să se afle în repaus săptămânal, chiar dacă munca prestată în acele zile nu este în afara duratei normale a timpului de muncă;

c) dificultatea lămuririi chestiunilor de drept în discuţie survine pe fondul existenţei unor norme distincte de repartizare a timpului de muncă în cazul programului de lucru uniform faţă de cel inegal [art. 113 alin. (1) şi (2) din Codul muncii], dar fără o reglementare corelativă în capitolul dedicat repausurilor periodice şi fără o reglementare explicită a raportului dintre repausul zilnic şi cel săptămânal (art. 135 şi 137 din Codul muncii), precum şi din reglementarea unor durate diferite de repaus fără o delimitare a câmpului de acţiune a fiecărei norme (art. 115 şi 135 din Codul muncii), din reglementarea lacunară a situaţiei în care repausul săptămânal este acordat cumulativ prin raportare la o altă perioadă de referinţă decât săptămâna de lucru de 7 zile [art. 137 alin. (4) şi (5) din Codul muncii], toate acestea alături de necesităţi de interpretare a prevederilor legii naţionale în conformitate cu dreptul comunitar care impune, prin art. 5 alin. (1) din Directiva 2003/88/CE, acordarea unei perioade de repaus zilnic care precedă perioada de repaus săptămânal şi se cumulează cu aceasta.

d) Curtea de apel a constatat că din prevederile legale menţionate nu rezultă dacă aceste compensaţii, prevăzute de art. 137 alin. (5) din Codul muncii, se cuvin doar dacă munca prestată în zile de repaus săptămânal este totodată şi în afara duratei normale a timpului de muncă. Art. 137 alin. (4) din Codul muncii foloseşte sintagma „activitate continuă”, dar fără a reglementa explicit o activitate peste normă.

e) În privinţa noutăţii chestiunilor de drept sunt invocate *Hotărârea CJUE din 2.03.2023* şi *Decizia Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie — Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept nr. 65 din 26 octombrie 2020*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 13 ianuarie 2021 (*Decizia Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 65/2020*), arătându-se că, deşi în cadrul acestei din urmă hotărâri, instanţa supremă a făcut trimitere la prevederile generale din legislaţia primară a muncii, respectiv la art. 137 alin. (4) şi (5) din Codul muncii, situaţia din speţă ridică o chestiune diferită. În decizia sus-menţionată s-a analizat aplicarea cumulativă a două sporuri reglementate în alte acte normative pentru a remunera aspecte diferite ale prestării aceleiaşi munci, în timp ce art. 137 alin. (4) şi (5) din Codul muncii reglementează un aspect unic, cel al neacordării repausului săptămânal în cadenţa normată ca regulă, la 5 zile de muncă — 2 zile de repaus.

f) În urma consultării jurisprudenţei instanţei supreme s-a constatat că, asupra acestor probleme de drept, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-o hotărâre pronunţată în recurs în interesul legii.

g) Problemele de drept în discuţie nu fac obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluţionare, conform evidenţelor Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, consultate la data pronunţării încheierii de sesizare.

V. Punctele de vedere ale părţilor cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

25. Prin punctul de vedere formulat, apelanta-pârâtă a lăsat la aprecierea instanţei de trimitere necesitatea sesizării Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în temeiul art. 519 din Codul de

procedură civilă și a arătat că a respectat întocmai atât cerințele prevăzute de Directiva 2003/88/CE, cât și prevederile Codului muncii și reglementările cuprinse în CCM.

26. În temeiul dispozițiilor art. 115 alin. (2) din Codul muncii, apelanta susține că, după cele 12 ore de muncă, reclamantul a beneficiat de 24 de ore de repaus zilnic, iar după tura de noapte a beneficiat de 48 de ore de repaus, ceea ce nu contravine nici art. 3 din Directiva 2003/88/CE și nici reglementărilor prevăzute în CCM în vigoare pentru perioada în litigiu [art. 44 alin. (3) din CCM].

27. Potrivit punctului de vedere al intimatului-reclamant, în numele și pentru membrul de sindicat reprezentat, angajatorul trebuia să-i acorde repausul zilnic de 24 de ore, plus 48 de ore repaus săptămânal, în total 72 de ore, Codul muncii fiind clar în ceea ce privește repausul zilnic și repausul săptămânal. Noțiunile de repaus zilnic și repaus săptămânal, așa cum sunt înțelese și definite de legislația Uniunii Europene, se suprapun perfect peste noțiunile de repaus zilnic și repaus săptămânal din legislația românească. Chiar dacă repausul săptămânal se acordă și în timpul săptămânii, în niciun caz nu poate fi confundat cu repausul zilnic de care beneficiază salariatul. Orele de repaus săptămânal care nu au fost acordate trebuie să fie acordate cumulativ cu celelalte 48 de ore, neputând fi acordate defalcate.

28. În ședința publică din 13.02.2025, din oficiu, curtea de apel a mai pus în discuția părților calificarea drept ore suplimentare a orelor lucrate în perioada convenită ca repaus cumulativ, zilnic și săptămânal.

29. Intimatul Sindicatului, în numele și pentru membrul de sindicat reprezentat, a exprimat oral un punct de vedere cu privire la chestiunea pusă în discuție, arătând că reprezintă muncă suplimentară orele lucrate în acele zile din cadrul repausului săptămânal care nu a fost acordat. Dacă nu s-a acordat repausul săptămânal integral într-o săptămână, restul de repaus săptămânal trebuie să fie acordat cumulativ.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

30. Titularul sesizării realizează o analiză a dreptului comunitar aplicabil în raport cu legislația națională și o prezentare exhaustivă a opiniilor exprimate cu privire la interpretarea și aplicarea normelor de drept în discuție, fără a formula însă un punct de vedere propriu cu privire la chestiunile de drept supuse dezlegării.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

31. Ca urmare a consultării instanțelor de judecată au fost comunicate nouă hotărâri judecătorești definitive, din care rezultă o orientare jurisprudențială unanimă în sensul că:

a) în ceea ce privește *prima chestiune de drept* supusă dezlegării, în interpretarea art. 115 alin. (2) din Codul muncii, perioada de repaus de 24 de ore reprezintă un repaus zilnic și, în cazul ultimei ture din săptămâna de lucru, se cumulează cu repausul săptămânal prevăzut de art. 137 din Codul muncii;

b) în ceea ce privește *cea de-a doua chestiune de drept* supusă dezlegării, în interpretarea art. 137 alin. (5) din Codul muncii, compensația pentru munca desfășurată în zile de repaus săptămânal, egală cu dublul compensațiilor aferente sporului pentru munca suplimentară, se cuvine salariatului chiar dacă munca prestată în zile de repaus săptămânal nu este înafara duratei normale a timpului de muncă.

32. Din punctele de vedere teoretice transmise de către instanțele consultate au rezultat două opinii.

Prima chestiune de drept

33. Într-o *primă opinie*, majoritară, s-a apreciat că, în interpretarea art. 115 alin. (2) din Codul muncii, perioada de repaus de 24 de ore reprezintă un repaus zilnic și, în cazul ultimei ture din săptămâna de lucru, se cumulează cu repausul săptămânal prevăzut de art. 137 din Codul muncii.

34. În susținerea acestei orientări au fost invocate dispozițiile articolelor 3, 5 și 15 din Directiva 2003/88/CE, precum și *Hotărârea CJUE din 2 martie 2023*, pronunțată în Cauza C-477/21, *IH împotriva MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt.*, concluzionându-se că, în condițiile în care perioadele de 11 ore și 24 de ore sunt reglementate de Directiva 2003/88/CE ca reprezentând duratele minime de repaus zilnic și repaus săptămânal, iar prin legislația națională [art. 115 alin. (2) și art. 137 alin. (1) din Codul muncii] s-au reglementat, pentru ipoteza supusă judecării, durate mai mari, de 24 de ore, respectiv 48 de ore, normele interne nefăcând altceva decât să transpună prevederile directivei într-un mod mai favorabil angajaților, permis de actul normativ european, natura juridică a perioadelor de timp arătate nu poate fi diferită, iar interpretarea dată de CJUE este pe deplin aplicabilă.

35. Cu privire la raporturile dintre dispozițiile art. 135 și ale art. 115 alin. (2) din Codul muncii s-a reținut că primele au un caracter general și stabilesc limitele minime, în vreme ce perioada de 24 de ore este mai mare decât aceste limite și este reglementată de art. 115 alin. (2) din Codul muncii pentru ipoteza indicată în acest articol, natura juridică fiind în esență aceeași.

36. Acordarea cumulativă a repausului zilnic și a celui săptămânal este o regulă care se impune pentru toate categoriile de lucrători, prin urmare, inclusiv salariatul cu un program neuniform, indiferent de efectuarea normei de muncă de 40 de ore pe săptămână, trebuie să aibă asigurat un repaus cumulativ, zilnic și săptămânal.

37. Într-o *altă opinie teoretică*, minoritară, s-a apreciat că, în cazul repausului zilnic de 24 de ore, prevăzut de art. 115 alin. (2) din Codul muncii, pentru respectarea dreptului la repaus săptămânal de 48 de ore consecutive, nu se impune un repaus cumulativ de 72 de ore.

38. În susținerea acestei orientări teoretice s-a argumentat că, pentru situația salariatului cu program neuniform, inegal, prin art. 113 alin. (2) din Codul muncii, legiuitorul impune doar respectarea limitei maxime a duratei normale a timpului de muncă, de 40 de ore pe săptămână, fără a mai reglementa o anumită cadență a timpilor de lucru și de repaus.

39. Prevederea asigură indirect respectarea duratei totale a perioadelor de repaus dintr-o săptămână, dar poate fi considerată o excepție de la duratele perioadelor de repaus privind individual, căci repartizarea inegală a timpului de muncă va atrage implicit o dispunere neuniformă a repausurilor.

40. Săptămâna de lucru, în această repartizare inegală, nu ar mai asigura în mod natural, automat, o perioadă separată și integrală de repaus zilnic după ultima tură din săptămâna de lucru și înainte de repausul săptămânal, ci repausurile zilnice ar putea fi repartizate pe parcursul celor cinci zile de lucru în mod neuniform, în funcție de programarea efectuată de angajator.

Cea de-a doua chestiune de drept

41. Într-o *primă opinie teoretică* s-a apreciat că, în interpretarea art. 137 alin. (5) din Codul muncii, compensația pentru munca desfășurată în zile de repaus săptămânal, egală cu dublul compensațiilor aferente sporului pentru munca suplimentară, se cuvine salariatului chiar dacă munca prestată în zile de repaus săptămânal nu este în afara duratei normale a timpului de muncă.

42. În susținerea acestei orientări teoretice s-a arătat că art. 137 alin. (4) din Codul muncii nu conține vreo dispoziție care să justifice aplicarea doar în situația în care se efectuează ore suplimentare în zile ce ar fi trebuit să constituie repaus săptămânal, iar trimiterea din art. 137 alin. (5) din Codul muncii la prevederile art. 123 alin. (2) din același cod servește doar pentru cuantificarea compensațiilor cuvenite, fără a condiționa acordarea acestora de efectuarea de ore suplimentare.

43. Art. 137 alin. (5) din Codul muncii este o prevedere legală în favoarea angajatului, menită să compenseze afectarea dreptului acestuia la repausul săptămânal, conform alin. (4) din cuprinsul aceluiași articol, fiind suficientă existența unei situații excepționale, autorizarea inspectoratului teritorial de muncă și acordul sindicatului, respectiv acordarea repausului cumulat cu repausul săptămânal următor.

44. Un alt argument invocat are în vedere organizarea Codului muncii, respectiv faptul că art. 123 din codul menționat se regăsește în secțiunea a 2-a — „Munca suplimentară” a capitolului I — „Timpul de muncă”, iar art. 137 se regăsește în secțiunea a 2-a — „Repausul săptămânal” a capitolului II — „Repausuri periodice”.

45. Într-o *altă opinie teoretică* s-a apreciat că, în interpretarea art. 137 alin. (5) din Codul muncii, compensația pentru munca desfășurată în zile de repaus săptămânal, egală cu dublul compensațiilor aferente sporului pentru munca suplimentară, nu se acordă salariatului dacă munca prestată în zile de repaus săptămânal nu este în afara duratei normale a timpului de muncă.

46. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat faptul că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

47. În exercitarea controlului de constituționalitate a dispozițiilor legale supuse interpretării nu au fost identificate decizii care să prezinte relevanță directă cu privire la soluționarea prezentei sesizări.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

48. În mecanismele de unificare a practicii judiciare de la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost identificată o decizie relevantă cu privire la problemele de drept ce formează obiectul prezentei sesizări, respectiv:

— *Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 65 din 26 octombrie 2020*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 37 din 13 ianuarie 2021, prin care a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și, în consecință, s-a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 8 și art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 raportat la art. 13 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 și art. IV alin. (1) și (6) din Legea nr. 79/2018 este permisă cumularea majorării de 75% din baza de calcul, acordată pentru activitatea desfășurată de funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, cu drepturile aferente muncii suplimentare prestate de aceiași funcționari peste programul normal de lucru, doar pentru orele efectiv lucrate ce depășesc durata normală a timpului de lucru potrivit art. 112 din Codul muncii.”

X. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene

49. În jurisprudența CJUE a fost identificată o hotărâre relevantă cu privire la problemele de drept ce formează obiectul prezentei sesizări, respectiv *Hotărârea CJUE din 2 martie 2023*,

pronunțată în Cauza C-477/2021, *IH împotriva MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt.*, prin care s-a stabilit că:

1) „Articolul 5 din Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru, citit în lumina articolului 31 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, trebuie interpretat în sensul că repausul zilnic prevăzut la articolul 3 din această directivă nu face parte din perioada de repaus săptămânal prevăzută la articolul 5, ci se adaugă la aceasta.

2) Articolele 3 și 5 din Directiva 2003/88, citite în lumina articolului 31 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, trebuie interpretate în sensul că, atunci când o reglementare națională prevede o perioadă de repaus săptămânal care depășește 35 de ore consecutive, este necesar să se acorde lucrătorului, pe lângă această perioadă, și repausul zilnic, astfel cum este garantat de articolul 3 din această directivă.

3) Articolul 3 din Directiva 2003/88, citit în lumina articolului 31 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, trebuie interpretat în sensul că, atunci când unui lucrător i se acordă o perioadă de repaus săptămânal, acesta are dreptul de a beneficia și de o perioadă de repaus zilnic care precedă respectiva perioadă de repaus săptămânal.”

XI. Opiniile specialiștilor

50. În conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (11) raportate la cele ale art. 516 alin. (6) din Codul de procedură civilă, au fost solicitate opiniile mai multor specialiști asupra chestiunilor de drept supuse examinării.

51. Au fost transmise puncte de vedere de către Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara — Catedra de drept privat, Facultatea de Drept din cadrul Academiei de Studii Economice din București și Facultatea de Drept din cadrul Universității Ecologice din București — Catedra de dreptul muncii și securității sociale.

XII. Raportul asupra chestiunii de drept

52. Prin raportul întocmit, judecătorii-raportori au propus:

— respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 7.468/99/2019, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

În interpretarea art. 115 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, perioada de repaus de 24 de ore reprezintă un repaus zilnic, derogatoriu de la durata repausului zilnic reglementat prin art. 135 din Codul muncii, și, în cazul ultimei ture din săptămâna de lucru, se cumulează cu repausul săptămânal prevăzut de art. 137 din Codul muncii sau este o prevedere autonomă și se aplică în concret doar între două ture succesive de lucru?

— admiterea sesizării formulate de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 7.468/99/2019 și, în consecință, în interpretarea art. 137 alin. (5) din Codul muncii, să se stabilească:

Compensația pentru munca desfășurată în zile de repaus săptămânal, egală cu dublul compensațiilor aferente sporului pentru munca suplimentară, se cuvine salariatului chiar dacă munca prestată în zile de repaus săptămânal nu este în afara duratei normale a timpului de muncă.

XIII. Înalta Curte de Casație și Justiție

Asupra admisibilității sesizării

53. Conform art. 519 din Codul de procedură civilă, „dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de

Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

54. Din examinarea acestor prevederi legale, astfel cum au fost interpretate și aplicate în jurisprudența obligatorie anterioară de către Înalta Curte de Casație și Justiție, rezultă necesitatea întrunirii cumulative a următoarelor condiții de admisibilitate:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimă instanță;

b) existența unei chestiuni de drept dificile, reale și veritabile, susceptibile să dea naștere unor interpretări diferite, pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu;

c) soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;

d) noutatea chestiunii de drept;

e) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

55. Verificându-se întrunirea acestor cerințe legale în raport cu elementele sesizării, rezultă că ele se regăsesc integral în ceea ce privește cea de-a doua întrebare, însă doar parțial raportat la prima întrebare.

56. Din cuprinsul încheierii de sesizare reiese că instanța de trimitere a solicitat, prin intermediul primei întrebări, lămurirea naturii juridice a noțiunii de „repaus”, inclusă în cuprinsul art. 115 alin. (2) din Codul muncii, respectiv dacă legiuitorul a înțeles să reglementeze o formă de repaus zilnic, derogatoriu, din punct de vedere al duratei, de la repausul zilnic reglementat prin art. 135 al aceluiași act normativ sau, dimpotrivă, a instituit o noțiune autonomă. În funcție de răspunsul la această chestiune s-a solicitat tranșarea problemei cumulului acestui tip de repaus cu repausul săptămânal prevăzut de art. 137 din Codul muncii, în cazul ultimei ture din săptămâna de lucru.

57. Prin intermediul celei de-a doua întrebări s-a solicitat lămurirea regimului juridic al compensației prevăzute de art. 137 alin. (5) din Codul muncii, respectiv dacă aceasta se cuvine salariatului indiferent dacă munca prestată în zilele de repaus săptămânal nu excedează duratei normale a timpului de muncă.

58. Prima condiție pentru declanșarea mecanismului hotărârii prealabile este îndeplinită, deoarece litigiul în care s-a formulat sesizarea se derulează în Dosarul nr. 7.468/99/2019, în etapa procesuală a apelului, pe rolul Curții de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, care va statua în ultimă instanță, potrivit art. 214 din Legea nr. 62/2011 și art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

59. Condiția existenței unei chestiuni de drept dificile, reale și veritabile, susceptibile să dea naștere unor interpretări diferite, pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu, este, de asemenea, îndeplinită în ceea ce privește cea de-a doua întrebare și, parțial, în privința primei întrebări.

60. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin jurisprudența sa obligatorie, a arătat că, pentru a fi în prezența unei chestiuni de drept reale, veritabile, susceptibile de a genera în viitor interpretări diferite ale unui text de lege, se cere ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă (lacunară) sau neclară, necorelată cu alte dispoziții legale. Așadar, pentru a fi considerată reală, chestiunea de drept trebuie să privească fie posibilitatea interpretării diferite sau contradictorii a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete ori, după caz, incerte, fie incidența unor principii generale, al căror conținut sau a căror sferă de aplicare este discutabil(ă) ori pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare. Simpla dilemă cu privire la sensul unei norme de drept nu poate constitui temei pentru inițierea mecanismului de unificare jurisprudențială reprezentat de pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

61. În cazul prezentei sesizări, instanța de trimitere a justificat dificultatea chestiunilor de drept prin expunerea variantelor posibile de interpretare și a argumentelor care pot fi aduse în susținerea acestora.

62. Astfel, caracterul dificil al primei chestiuni de drept, referitoare la calificarea perioadei de repaus de 24 de ore, reglementată de art. 115 alin. (2) din Codul muncii, rezidă din omisiunea legiuitorului de a indica, în mod expres, dacă un astfel de repaus este unul zilnic, derogatoriu de la prevederile art. 135 al aceluiași act normativ, sau, dimpotrivă, reprezintă o dispoziție autonomă, cu consecința lipsei obligației angajatorului de a cumula, la sfârșitul ultimei ture de lucru a săptămânii, repausul zilnic aferent cu repausul săptămânal.

63. Cele două posibile interpretări învederate de către instanța de trimitere, cu consecințe diferite asupra drepturilor salariatului și obligațiilor angajatorului din perspectiva cumulului repausului zilnic cu repausul săptămânal, sunt generate și de modalitatea în care legiuitorul a înțeles să poziționeze textul art. 115 alin. (2) în corpul actului normativ. Deși, la prima vedere, acest text legal ar reglementa un repaus zilnic, în condițiile în care face vorbire despre o perioadă de repaus care urmează unei durate zilnice a timpului de muncă de 12 ore, legiuitorul a ales să includă prevederea legală în secțiunea referitoare la durata timpului de muncă, iar nu în secțiunea care reglementează repausul zilnic.

64. În continuarea analizei se impune a se observa însă că, prin intermediul primei întrebări adresate de către instanța de trimitere, aceasta nu a adus în discuție doar calificarea juridică a repausului reglementat de art. 115 alin. (2) din Codul muncii, ci și chestiunea cumulului între acest tip de repaus și repausul săptămânal, reglementat de art. 137 din același act normativ.

65. Această chestiune implică însă, după cum a argumentat însăși instanța de trimitere, necesitatea interpretării dreptului național din perspectiva dreptului comunitar și a dezlegărilor oferite de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în cuprinsul încheierii de sesizare făcându-se o analiză elaborată a Hotărârii din 2 martie 2023, pronunțată în *Cauza C-477/2021, IH împotriva MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt.* Or, astfel cum s-a statuat în mod constant în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate în cazul în care se solicită, pe calea sesizării privind pronunțarea hotărârii prealabile, lămurirea unor aspecte care se regăsesc tranșate în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene. Prin urmare, această operațiune constituie prerogativa instanței de trimitere investite cu soluționarea pe fond a cauzei, neputând fi delegată Înaltei Curți de Casație și Justiție pe calea procedurii hotărârii prealabile.

66. Așadar, este îndeplinită condiția de admisibilitate privind existența unei chestiuni de drept reale, veritabile, doar în ceea ce privește prima teză a primei întrebări adresate de către instanța de trimitere, cea de-a doua teză presupunând interpretarea și aplicarea, în cazul litigiului *pendinte*, a celor statuate de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

67. În privința celei de-a doua chestiuni de drept, referitoare la regimul juridic al compensației reglementate de art. 137 alin. (5) din Codul muncii [care i se cuvine salariatului în ipoteza în care zilele de repaus săptămânal se acordă cumulat, în situația de excepție reglementată de alin. (4) al aceluiași norme legale], caracterul dificil rezidă din împrejurarea că, deși textul în discuție face vorbire despre compensația cuvenită în această ipoteză, conține o trimitere expresă la prevederile art. 123 alin. (2) din cod, care reglementează sporul pentru munca suplimentară. Prin urmare, se impune a se lămuri, astfel cum solicită instanța de trimitere, împrejurarea dacă dreptul la compensația instituită de art. 137 alin. (5) din Codul muncii se cuvine salariatului doar dacă munca prestată în zile de repaus săptămânal depășește durata normală a timpului de muncă.

68. Raportat la cea de-a treia condiție, din cuprinsul încheierii de sesizare reiese că soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată depinde de chestiunile de drept a căror lămurire se solicită. Astfel, obiectul litigiului este reprezentat de cererea reclamantului (membru de sindicat), în calitate de mecanic de locomotivă, de a-i fi acordate compensațiile prevăzute de art. 137 alin. (5) din Codul muncii, pentru orele de muncă prestate în timpul repausului săptămânal, invocându-se, în esență, că angajatorul nu a procedat, subsecvent ultimei ture din săptămâna de lucru, la cumulul repausului zilnic de 24 de ore, prevăzut de art. 115 alin. (2) din Codul muncii, cu repausul săptămânal de 48 de ore, prevăzut de art. 137 alin. (1) al aceluiași act normativ.

69. Ca urmare a admiterii acțiunii de către prima instanță, pârâta, în calitate de angajator, a formulat apel, susținând că a respectat normele legale, precum și că, pentru orele lucrate în zilele de sâmbătă și duminică, salariatul nu poate beneficia atât de sporul pentru munca suplimentară, cât și de sporul pentru lucrul în zilele de repaus săptămânal.

70. Așadar, este îndeplinită condiția referitoare la legătura dintre chestiunile de drept care formează obiectul sesizării și soluționarea pe fond a cauzei, în contextul în care instanța de apel urmează a valorifica, în soluționarea căii de atac, potențialele dezlegări oferite de Înalta Curte de Casație și Justiție.

71. Este îndeplinită și condiția negativă potrivit căreia chestiunile de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. Din consultarea evidențelor instanței supreme nu rezultă existența unor dezlegări asupra chestiunilor de drept în discuție și nici a unor sesizări cu obiect similar.

72. În schimb, în ceea ce privește condiția referitoare la noutatea chestiunii de drept a cărei lămurire se solicită, se constată că aceasta este îndeplinită doar prin raportare la cea de-a doua întrebare formulată.

73. Astfel cum s-a statuat în mod constant în jurisprudența consolidată a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, caracterul de noutate se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unor interpretări concretizate într-o jurisprudență consacrată, când s-a depășit, așadar, stadiul unei practici incipiente, în curs de formare. În situația în care există un număr semnificativ de hotărâri judecătorești care să fi soluționat, uneori chiar diferit, o problemă de drept, mecanismul legal de unificare a practicii judiciare este cel cu funcție de reglare — recursul în interesul legii, iar nu hotărârea prealabilă (*Decizia nr. 10 din 20 octombrie 2014*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 832 din 14 noiembrie 2014; *Decizia nr. 8 din 30 ianuarie 2023*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 16 martie 2023).

74. De asemenea, s-a mai reținut în jurisprudența relevantă că noutatea unei chestiuni de drept poate fi generată nu numai de o reglementare nou-intrată în vigoare, ci și de una veche, cu condiția însă ca instanța să fie chemată să se pronunțe asupra respectivei probleme de drept pentru prima dată. Examinarea acestei condiții necesită, prin verificarea jurisprudenței recente, a se vedea dacă, în procesul curent de aplicare a legii, instanțele au dat o rezolvare chestiunii de drept sesizate de instanța de trimitere, prezentând importanță existența și dezvoltarea unei practici judiciare constante în această materie (*Decizia nr. 8 din 30 ianuarie 2023*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 16 martie 2023; *Decizia nr. 12 din 20 februarie 2023*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 357 din 27 aprilie 2023).

75. Aplicând aceste principii prezentei sesizări, se observă că normele juridice a căror interpretare este solicitată se regăsesc în corpul Legii nr. 53/2003 încă de la data adoptării actului normativ, chiar dacă sub o altă numerotare [art. 112 alin. (2), respectiv art. 132 alin. (5)]. Prin urmare, pentru a fi îndeplinită condiția noutății este necesar ca practica judiciară să nu fi clarificat conținutul noțiunilor care formează obiectul sesizării.

76. Din această perspectivă, în urma analizei hotărârilor judecătorești comunicate de instanțele de judecată în procedura de consultare a acestora se desprinde concluzia în sensul că a fost pe deplin clarificat în jurisprudență conținutul noțiunii de „repaus” din cuprinsul art. 115 alin. (2) din Codul muncii. Astfel, chiar dacă nu au analizat în mod expres regimul juridic al acestui tip de repaus și nu au abordat problematica unui eventual caracter autonom al noțiunii utilizate în articolul menționat, instanțele care au pronunțat hotărârile judecătorești comunicate au calificat, în mod constant și fără excepție, ca fiind un repaus zilnic cel reglementat de textul de lege indicat.

77. În acest context, existând un număr suficient de hotărâri judecătorești care au dezlegat chestiunea naturii juridice a repausului reglementat de art. 115 alin. (2) din Codul muncii, nefiind identificată, în practică, interpretarea concurentă prezentată de instanța de trimitere, se impune concluzia potrivit căreia, în procesul curent de aplicare a legii, instanțele au dat o rezolvare chestiunii de drept sesizate de instanța de trimitere, dezvoltându-se o practică judiciară constantă în această materie.

78. Prin urmare, în ceea ce privește prima chestiune de drept care formează obiectul sesizării, nu sunt îndeplinite, în mod cumulativ, condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

79. Procedându-se, în continuare, la analiza condiției noutății prin raportare la cea de-a doua întrebare care formează obiectul sesizării, se impune a se evidenția că, deși norma legală indicată [art. 137 alin. (5) din Codul muncii] face parte, deopotrivă, dintr-un act normativ care se află de mult timp în fondul activ al legislației, nu au fost identificate suficiente hotărâri judecătorești care să fi tranșat problema juridică adusă în discuție, în urma consultării instanțelor fiind transmis un singur exemplu jurisprudențial de interpretare și aplicare a acestui text legal.

80. Așadar, nu se poate reține că prevederile art. 137 alin. (5) din Codul muncii au fost lămurite prin intermediul unei practici judiciare consacrate, astfel că se păstrează caracterul de noutate, necesar pentru declanșarea procedurii hotărârii prealabile.

81. Pe cale de consecință, sintetizând cele anterior expuse, se impune respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării în ceea ce privește prima chestiune de drept și analiza pe fond a celei de-a doua chestiuni.

Cu privire la fondul celei de-a doua chestiuni de drept

82. Textul de lege a cărui lămurire este solicitată de către instanța de trimitere, respectiv art. 137 alin. (5) din Codul muncii, are următorul conținut: „Salariații al căror repaus săptămânal se acordă în condițiile alin. (4) au dreptul la dublul compensațiilor cuvenite potrivit art. 123 alin. (2).”

83. Analiza textuală a normei relevă trimiterea la alte două prevederi legale, și anume la art. 137 alin. (4) din Codul muncii, potrivit căruia „în situații de excepție zilele de repaus săptămânal sunt acordate cumulativ, după o perioadă de activitate continuă ce nu poate depăși 14 zile calendaristice, cu autorizarea inspectoratului teritorial de muncă și cu acordul sindicatului sau, după caz, al reprezentanților salariaților”, respectiv la art. 123 alin. (2) din același act normativ, care prevede că „sporul pentru munca suplimentară, acordat în condițiile prevăzute la alin. (1), se stabilește prin negociere, în cadrul contractului colectiv de muncă sau, după caz, al contractului individual de muncă, și nu poate fi mai mic de 75% din salariul de bază”.

84. Dintru început, se impune a se observa că atât conținutul art. 137 alin. (5) din Codul muncii, cât și poziționarea acestuia în cuprinsul actului normativ conduc la concluzia că intenția legiuitorului nu a fost aceea de a remunera munca suplimentară prestată în afara normei legale de muncă, ci de a acorda o compensație acelor salariați care nu au beneficiat de un repaus săptămânal acordat în condițiile prevăzute de art. 137 alin. (1) și (2) al aceluiași act normativ.

85. Astfel, textul legal face vorbire despre situația acordării repausului săptămânal în situația de excepție reglementată la alin. (4), și anume în mod cumulat, după o perioadă de activitate continuă de maximum 14 zile calendaristice, reieșind că legiuitorul a instituit o compensație în favoarea acelor angajați care nu au beneficiat de acordarea, în fiecare săptămână de lucru, a repausului săptămânal de 48 de ore consecutive. Prin urmare, scopul normei nu constă în remunerarea unei munci suplimentare, ci în compensarea efortului depus de angajat în situația neacordării repausului săptămânal în condițiile art. 137 alin. (1) și (2) din Codul muncii.

86. Deopotrivă, textul legal analizat se regăsește în cuprinsul titlului III capitolul II secțiunea a 2-a din Codul muncii, referitoare la repausul săptămânal, poziționarea sa în configurarea actului normativ întărind concluzia în sensul că dreptul pecuniar instituit a fost destinat a compensa inconvenientele rezultate din faptul că angajatul nu a beneficiat, în fiecare săptămână de lucru, de 48 de ore consecutive reprezentând repaus săptămânal.

87. Este adevărat că art. 137 alin. (5) din Codul muncii face trimitere expresă la prevederile art. 123 alin. (2) ale aceluiași act

normativ, care reglementează sporul pentru munca suplimentară, însă această trimitere servește doar cuantificării compensației cuvenite, fără a condiționa acordarea acesteia de efectuarea orelor suplimentare.

88. O interpretare contrară ar lăsa neacoperită situația în care angajatorul nu ar respecta prevederile referitoare la repausul săptămânal, fără a se depăși, totuși, durata normală a timpului de muncă, ipoteză în care salariatul și-ar vedea încălcat un drept important instituit de Codul muncii (dreptul la repaus săptămânal), fără posibilitatea de a fi compensat în mod corespunzător.

89. Pe cale de consecință, raportat la cea de-a doua întrebare, dezlegarea va fi în sensul că, în interpretarea art. 137 alin. (5) din Codul muncii, compensația pentru munca desfășurată în zile de repaus săptămânal, egală cu dublul compensațiilor aferente sporului pentru munca suplimentară, se cuvine salariatului chiar dacă munca prestată în zile de repaus săptămânal nu este în afara duratei normale a timpului de muncă.

90. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 7.468/99/2019, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

În interpretarea art. 115 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, perioada de repaus de 24 de ore reprezintă un repaus zilnic, derogatoriu de la durata repausului zilnic reglementat prin art. 135 din Codul muncii, și, în cazul ultimei ture din săptămâna de lucru, se cumulează cu repausul săptămânal prevăzut de art. 137 din Codul muncii sau este o prevedere autonomă și se aplică în concret doar între două ture succesive de lucru?

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 7.468/99/2019 și, în consecință, în interpretarea art. 137 alin. (5) din Codul muncii, stabilește:

Compensația pentru munca desfășurată în zile de repaus săptămânal, egală cu dublul compensațiilor aferente sporului pentru munca suplimentară, se cuvine salariatului chiar dacă munca prestată în zile de repaus săptămânal nu este în afara duratei normale a timpului de muncă.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 24 noiembrie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Elena-Mădălina Ivănescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

